Dosarul nr. 3-4853/2024

H O R E
În n gii

24 februarie 2026 mun. Chișinău
Judecătoria Chișinău (sediul Râșcani)
În componența:
Președintele ședinței, judecător **Gandrabur Marcel**
Grefier **Negru Elena**

examinând în ședință de judecată închisă, cauza de contencios administrativ intentată de ***** împotriva Inspectoratului General pentru Migrație cu privire la obligarea emiterii actului administrativ individual,

c o n s t a t ă:

Argumentele participanţilor la proces.

La data de 14 noiembrie 2024 *****, prin intermediul reprezentantului său, avocatul Șevciuc Ștefan, a înaintat **acțiune de contencios administrativ** împotriva Inspectoratului General pentru Migrație (în continuare IGM) solicitând anularea deciziei nr. 5715/24/DAA din 24 septembrie 2024 și acordarea străinului ***** a unei forme de protecție prevăzute la art. 16 din Legea nr. 270 din 18 decembrie 2008.

În motivarea acțiunii a menționat că, în fapt, cetățeanul străin ***** (***** a.n.), originară din *****, la 18 octombrie 2023 s-a adresat către Direcției Azil și Apatridie al Inspectoratul General pentru Migrație din cadrul MAI (în continuare - DAA a IGM) cu o cerere privind acordarea azilului în Republica Moldova. La 24 septembrie 2024, DAA a IGM prin decizia sa nr. 5715/24/DAA a dispus respingerea cererii de azil a cetățeanului străin - *****. Cu decizia privind respingerea cererii de azil, partea reclamantă a făcut cunoștință la 18 octombrie 2024, fapt probat prin semnătura acesteia aplicată pe foaia de titlu a deciziei. Ca temei de respingere a solicitării de acordare a unei forme de protecție cetățeanului străin, autoritatea competentă a invocat următoarele argumente: nu există un risc serios la care ar putea fi expus solicitantul (condamnare la moarte sau supunere la o pedeapsă echivalentă cu aceasta); lipsa comiterii unei infracțiuni pe teritoriul statului de proveniență a cetățeanului; țara de origine a solicitantului nu a aplicat tratamente ori pedepse inumane față de acesta și nu există riscul realizării acestora la întoarcerea acestuia înapoi; s-a concluzionat că solicitantul de azil nu a fost constrâns să părăsească țara sa de origine într-un mod forțat; s-a apreciat faptul că situația din țara de origine al solicitantului de azil nu prezintă un pericol atât pentru viața cât și pentru securitatea acestuia în cazul întoarcerii în Camerun.

Consideră partea reclamantă că decizia în cauză drept una neîntemeiată unde se încalcă grav un șir de principii fundamentale consfințite atât la nivel național (art. 11 din Legea nr. 270 din 18 decembrie 2008, art. 19 alin. (3) din Constituția RM) cât și la nivel internațional (art. 5

alin. (1) din CEDO), iar temeiurile invocate - drept unele formale menite să restrângă nefondat dreptul la azil a persoanei. Conform Convenției privind statutul refugiaților (1951), Protocolului adițional la această Convenție (1967) și art. 17 din Legea nr. 270 din 18 decembrie 2008 privind azilul în RM, refugiatul este persoana care, în urma unor temeri bine întemeiate de a fi persecutată datorită rasei, religiei, naționalității, apartenenței la un anumit grup social sau opiniilor sale politice, se află în afara țării a cărei cetățenie o are și care nu poate, sau, datorită acestei temeri, nu dorește să se pună sub protecția acestei țări; sau care, neavând nici o cetățenie și găsindu-se în afara țării în care avea reședința obișnuită, nu poate sau, datorită respectivei temeri, nu dorește să se reîntoarcă. În esență, refugiatul este un cetățean străin sau persoană fără cetățenie care, din diverse motive de persecuție nu poate sau nu dorește să se întoarcă în țara sa de origine, fiind astfel lipsită de protecția acesteia. Statutul de refugiat se acordă întotdeauna individual și numai dacă se constată că motivele invocate sunt temeinice, că există temeri reale de persecuție și că acestea privesc direct persoana. „Temere bine întemeiată" - îmbinarea dată de cuvinte este "cheia " definiției. Elementului „temere " - care este o stare de spirit și o condiție subiectivă - îi este adăugat calificativul „bine întemeiată". Rezultă că statutul de refugiat nu este determinat doar de simpla existență a unei stări de spirit a celui în cauză, ci și de situația obiectivă pe care se bazează acesta. Termenul „temeri bine întemeiate" conține atât un element subiectiv - „temere ", cât și un element obiectiv - „ bine întemeiată ", iar pentru determinarea existenței unei temeri bine întemeiate trebuie luate în considerație ambele elemente. „Temere", ca element subiectiv, face trimitere la persoana care solicită statutul de refugiat. Din acest punct de vedere, determinarea statutului de refugiat va consta, în principal, în evaluarea declarațiilor solicitantului. Pot exista mai multe motive care ar constrânge persoana să-și abandoneze casa și țara, dar dintre toate numai un criteriu - „temerea bine întemeiată de a fi persecutat" este considerat relevant pentru determinarea calității de refugiat. Acest criteriu face ca celelalte motive să devină irelevante pentru definiție, excluzând persoanele care sunt victime ale foametei sau dezastrelor naturale, cu excepția cazurilor când ele au totodată temeri bine întemeiate că vor fi supuse persecuției.

În evaluarea elementului subiectiv, trebuie realizată, în paralel și o evaluare a personalității persoanei. Trebuie avut în vedere că reacțiile psihologice ale unei persoane sunt influențate de evenimentele prin care a trecut, de convingerile sale politice sau religioase. O persoană poate avea puternice convingeri politice sau religioase care, dacă nu sunt luate în considerație, îi pot face viața intolerabilă; alta poate să nu aibă astfel de convingeri puternice. O persoană poate lua o decizie impulsivă de a scăpa, în timp ce alta poate să-și planifice cu grijă plecarea. Stabilirea credibilității este indispensabilă, acolo unde circumstanțele invocate nu reies suficient de clar din faptele din dosar. Trebuie luat în considerare trecutul personal și familial, apartenența la un anumit grup rasial, religios, național, social sau politic, interpretarea personală a situației în care se află și experiențele sale personale - orice ar putea servi pentru a indica faptul că motivul predominant al cererii sale este temerea. Temerea se referă atât la persoanele care au fost deja persecutate, cât și la persoanele care doresc să evite o astfel de situație. Nu este neapărat necesar ca aceste considerații să se bazeze pe experiența personală a solicitantului. De exemplu, ceea ce

li s-a întâmplat prietenilor și rudelor sau altor membri ai aceluiași grup rasial sau social poate arăta că temerea sa de a deveni o victimă a persecuției, mai devreme sau mai târziu este „bine întemeiată”. Prin adăugarea elementului obiectiv, „bine întemeiată”, se pune accentul pe evaluarea situației existente în țara de origine a solicitantului statutului de refugiat. Declarațiile solicitantului trebuie analizate în contextul unor situații concrete. Analizarea situației din țara de origine este un element important în aprecierea credibilității solicitantului, dar la care „plusează” caracterul persoanei, trecutul acesteia, influența, averea, sinceritatea și cognoscibilitatea acesteia în societate. ”Persecuția” - pentru obținerea calității/statutului de refugiat, persoana trebuie să facă dovada că are o temere bine întemeiată de persecuție. Nu există o definiție universal acceptată a ”persecuției ”, dar din art. 33 al Convenției se deduce că o amenințare a vieții sau a libertății pe motive de rasă, religie, naționalitate, apartenență la un anumit grup social sau opinie politică, precum și alte violări grave ale drepturilor omului vor constitui persecuție. „Discriminarea” - în multe societăți, într-o măsură mai mare sau mai mică, există diferențe în tratamentul aplicat diferitelor grupuri. Persoanele care primesc un tratament mai puțin favorabil ca rezultat al unor astfel de diferențiere, nu sunt în mod necesar victime ale persecuției. Numai în anumite circumstanțe această discriminare duce la persecuție. Un astfel de caz ar fi când măsurile discriminatorii ar conduce la consecințe de natură a aduce prejudicii substanțiale persoanei interesate, de exemplu, restricții grave ale dreptului de a-și câștiga existența, ale dreptului de a-și practica religia, de a avea acces la facilitățile educaționale, disponibile în mod normal pentru toți. „Agenți ai persecuției”- în mod normal persecuția este legată de acțiunile autorităților unei țări. Ea poate emana, de asemenea de la părți ale populației ce nu respectă standardele stabilite de legile țării respective. Unul din cazuri poate fi intoleranța religioasă, ce duce la persecuție, într-o țară altfel laică, unde unele fracțiuni ale populației nu respectă credințele religioase ale celorlalți. Acolo unde actele grave de discriminare sau altele infracționale sunt comise de populația locală, acestea pot fi considerate ca persecuție, dacă sunt tolerate cu bună știință de autorități sau dacă autoritățile refuză, sau se dovedesc incapabile să ofere o protecție adecvată. „Opinia politică”- prin această noțiune se presupune că solicitantul are opinii netolerate de autorități, opinii ce sunt critice la adresa politicii sau a metodelor utilizate.

Se presupune, de asemenea faptul că astfel de opinii au ajuns la cunoștința autorităților sau îi sunt atribuite de către acestea solicitantului. Opiniile politice ale unui profesor sau ale unui scriitor pot fi mai cunoscute decât cele ale unei persoane care nu are aceleași raporturi cu publicul. Importanța relativă sau tenacitatea opiniilor solicitantului - atât cât pot fi stabilite din circumstanțele cazului - vor fi, de asemenea, relevante. Persecuția ”datorită opiniei politice” implică faptul că un solicitant are opinii care ori au fost exprimate ori au ajuns în atenția autorităților. În orice caz, pot exista și situații în care solicitantul nu și-a exprimat opiniile însă, datorită tăriei convingerilor sale, ar fi rezonabil să se presupună că opiniile acestuia vor fi, mai devreme sau mai târziu, exprimate, iar ca rezultat, solicitantul va intra în conflict cu autoritățile. Acolo unde această eventualitate poate fi rezonabil acceptată, solicitantul poate fi considerat ca având o temere de persecuție datorită opiniei sale politice.

Conform art. 11 alin. (2) din Legea nr. 270 din 18 decembrie 2008, nici un beneficiar al unei forme de protecție nu poate fi returnat sau expulzat într-o țară ori în teritoriu unde ar putea exista o amenințare a vieții sau a libertății lui sau în care ar putea fi supus torturii, tratamentelor inumane sau degradante. Reieșind din cele menționate mai sus și raportate la situația de facto expusă de solicitantul - ***** în cadrul interviului realizat de DAA al IGM, identifică un șir de circumstanțe importante în decizia DAA al IGM nr. 5715/24/DAA din 24 septembrie 2024 pe care le punctează: Cetățeanul străin *****, a menționat că motivul pentru care a plecat din Camerun și a solicitat protecția statului Republica Moldova este faptul că a fost obligată de către tatăl său să se căsătorească cu o persoane cu mult mai învârstă ca ea, pe care nu-l accepta. A fost o căsătorie tradițională, nu a fost la starea civilă. Părinții solicitantei de azil au primit o sumă mare de bani din partea viitorului mire. Practic se primește că a fost vândută de către tatăl său ca pe un bun. Reclamanta nu dorește să revină în țara sa din motiv că soțul său are legături mari în Camerun și va afla îndată când se va întoarce în țara sa. Plus la toate dacă se va duce acasă la părinții ei, tatăl său o va duce personal la acea persoană. Un alt motiv pentru care reclamanta nu dorește să revină în țara sa este faptul că în Camerun este război. Se duc lupte între autoritățile statale cu gruparea teroristă Bokko-Haram, unde ultima organizează atentate teroriste, răpește persoane și ucid oameni. În final menționează că însăși statul Camerun este un agent de persecuție. La guvernarea acestei țări se află un regim autoritar, care se caracterizează prin arestări în masă, asasinate arbitrare sau ilegale, inclusiv execuții extrajudiciare, tortura sau tratamentele sau pedepsele crude, inumane sau degradante aplicate de guvern. De asemenea, ***** nu este de acord cu decizia DAA al IGM prin care i s-a refuzat solicitarea de azil și consideră că în cazul său nu a fost examinat multiaspectual, nu au fost luate în considerare cele invocate în modul corespunzător, nu au fost luate în considerare toate nuanțele, riscurile și pericolele care o amenință la întoarcerea în țara sa de origine. Acestea fiind doar o parte din motivele invocate. Argumentele menționate supra și cele din interviul făcut la DAA, a făcut ca reclamanta să solicite protecția Republicii Moldova.

S-a subliniat că, acest fapt se regăsește în art. 45 alin. (1) din Legea nr. 270 din 18 decembrie 2008, unde - actele considerate ca fiind o persecuție, în sensul art. 17, trebuie: a) să fie suficient de grave prin natura sau prin repetarea lor pentru a putea constitui o violare gravă a drepturilor fundamentale ale omului, în special a drepturilor de la care nu se pot face derogări potrivit art. 15 alin. (2) din Convenția europeană pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, încheiată la Roma la 4 noiembrie 1950, ratificată de Republica Moldova prin Hotărârea Parlamentului nr. 1298-XII din 24 iulie 1997; b) să reprezinte o multitudine de măsuri, inclusiv violări ale drepturilor omului, care sânt suficient de grave pentru a afecta o persoană în măsura menționată la lit. a), alin. (2) - actele de persecuție care pot fi calificate ca atare potrivit alin.(l) pot să ia forma: a) actelor de violență fizică și psihică, inclusiv a celor de violență sexuală; b) măsurilor legale, administrative, polițienești și/sau judiciare care sunt discriminatorii sau care sunt aplicate într-o manieră discriminatorie; c) acuzării sau pedepsei discriminatorii sau disproporționate; alin. (3) - prin vătămări grave, în sensul prezentei legi, se înțelege prezența uneia din următoarele situații: a) existența unei condamnări la pedeapsă

capitală sau existența pericolului execuției; b) tortura sau tratamentele ori pedepsele inumane sau degradante aplicate solicitantului în țara sa de origine; c) amenințarea gravă și individuală la viața sau la integritatea corporală a unui civil din motive de violență generalizată în situații de conflict armat internațional sau intern.

Conform art. 46 alin. (1) din Legea nr. 270 din 18 decembrie 2008, la aprecierea motivelor de persecuție, autoritățile competente trebuie să țină cont de următorii factori: e) conceptul de opinie politică, care include deținerea unei opinii cu privire la o anumită problemă, legată de eventuali agenți de persecuție menționați la art. 47 și de politicele si metodele acestora, indiferent dacă acea opinie a fost sau nu manifestată de solicitant; alin. (2) Conform noțiunii de refugiat, trebuie să existe o legătură între motivele menționate în prezentul articol și actele de persecuție stabilite la art. 45 alin. (1) și (2); alin. (3) în evaluarea temerii bine întemeiate de persecuție nu are importanță că solicitantul are trăsăturile rasiale, religioase, de naționalitate, sociale sau politice care au determinat acțiunea de persecuție, cu condiția ca o asemenea caracteristică să-i fi fost atribuită de către agentul de persecuție.

Conform art. 47 din Legea nr. 270 din 18 decembrie 2008, agenții de persecuție sau vătămări grave sunt: statul; b) partidele sau organizațiile care au sub control statul sau o parte importantă din teritoriul statului.

Conform art. 48 alin. (1) din Legea nr. 270 din 18 decembrie 2008, la evaluarea temerii bine întemeiate de persecuție sau a riscului real de a fi supus unor vătămări grave, autoritățile competente trebuie să se bazeze atât pe evenimente care au avut loc anterior părăsirii țării de origine, cât și pe cele care s-au desfășurat ulterior părăsirii țării sale de origine; alin. (2) O temere bine întemeiată de persecuție sau un risc real de a fi supus unor vătămări grave se poate baza pe acțiuni exercitate de solicitant după părăsirea țării de origine, în special în cazul în care s-a stabilit că acțiunile respective constituie expresia și continuarea convingerilor sau a orientărilor pe care le avea în țara de origine.

S-a specificat că, IGM în decizia sa nr. 5715/24/DAA din 24 septembrie 2024 a făcut trimitere la trei rapoarte internaționale care precizează că situația din interiorul Camerunului nu este una pașnică. Sunt conflicte armate între autoritățile statale și gruparea teroristă Bokko-Haram, între autoritățile statale și populația țării deoarece în țară este un regim de dictatură. Aceste trei rapoarte prezentate de DAA a IGM demonstrează întru totul cele invocate de client în cererea de azil.

Raport de țară 2023 privind practicile în domeniul drepturilor omului: Camerun ”The State of the World’s Human Rights: Cameroon 2023”. ecoi.net. Dreptul la libertatea de exprimare a fost grav amenințat, iar doi jurnaliști au fost uciși. Oponenții politici și anglofonii din regiunile Nord-Vest și Sud-Vest au continuat să fie arestați arbitrar. In regiunile anglofone din nord-vest și sud-vest, armata cameruneza și grupările armate separatiste au comis asasinate și crime ilegale. In regiunea nordică îndepărtată, grupurile armate descendente din Boko-Haram au continuat să efectueze crime și răpiri.

Raport de țară 2023 privind practicile în domeniul drepturilor omului: Camerun ”2023 Country Report on Human Rights Practices: Camerun”. Printre aspectele semnificative legate de

drepturile anului s-au numărat rapoarte credibile privind: asasinate arbitrare sau ilegale, inclusiv execuții extrajudiciare: tortura sau tratamentele sau pedepsele crude, inumane sau degradante aplicate de guvern; condiții de detenție dure și care pun viața în pericol; arestare arbitrară sau detenție; probleme grave legate de independența sistemului judiciar; ingerința arbitrară sau ilegală în viața privată; abuzuri grave într-un conflict, inclusiv decese sau vătămări civile ilegale sau generalizate, dispariții sau răpiri forțate, tortură și abuzuri: recrutarea sau folosirea ilegală a copiilor în conflicte armate de către grupuri nestatale; restricții grave ale libertății de exprimare și ale libertății mass- mediei, inclusiv acte de violență sau amenințări cu violența împotriva jurnaliștilor, arestări sau urmăriri penale nejustificate ale jurnaliștilor și cenzură; ingerința substanțială în libertatea de întrunire pașnică și în libertatea dc asociere; restricții privind libera circulație pe teritoriul unui stat; corupție guvernamentală gravă; restricții guvernamentale grave sau hărțuirea persoanelor domestice și internaționale organizații pentru drepturile omului.

Raportul anual privind drepturile persoanelor în 2024: Camerun. ”World Report 2024 - Cameroon”. Violențele din cele două regiuni nord-vestice și sud-vestice vorbitoare de limbă engleză au continuat pentru al șaselea an, în ciudă faptului că președintele Paul Biya a declarat în ianuarie că multe grupuri, armate separatiste s-au predat și că amenințarea pe care o reprezintă a fost redusă semnificativ. La jumătatea anului, existau peste 638.000 de persoane strămutate intern în regiunile anglofone și cel puțin 1.7 milioane de persoane care aveau nevoie de ajutor umanitar.

Dacă este să se axeze pe indicatorii de credibilitate, constată partea reclamantă că solicitantul a oferit suficiente detalii privind elementul material al cererii, însă necătând la acest fapt, DAA al IGM luând în considerație informația din țara de origine, privind situația actuală din Camerun, a conchis că temerea invocată de ***** nu este întemeiată și nu există o probabilitate reală că, în cazul întoarcerii în țara sa de origine, viața și integritatea corporală a acestuia să fie pusă în pericol, nu exista o probabilitate rezonabilă ca dânsul să fie supus unor acțiuni de persecuție. De altfel, pentru solicitanta - *****, ca și pentru alți solicitanți a unei forme de protecție operează ”beneficiul dubiului” conform art. 44 din Legea nr. 270 din 18 decembrie 2008.

S-a menționat faptul că solicitanții de azil de cele mai multe ori nu au posibilitatea de a proba anumite circumstanțe din considerentul că la părăsirea țării de origine aceștia nu dispun de suficient timp și garanții că nu vor fi supuse persecuțiilor de către agenții de persecuție enumerați la art. 47 al legii sus-menționate.

Totodată, consideră partea reclamantă că ***** perfect se încadrează în prevederile art. 44 din Legea nr. 270 din 18 decembrie 2008, deoarece: a) solicitantul a depus toate eforturile pentru a-și susține cererea de azil; b) toate elementele relevante aflate la dispoziția solicitantului au fost prezentate, iar lipsa unor astfel de elemente a fost justificată în mod rezonabil; c) declarațiile solicitantului sânt considerate coerente și plauzibile și nu sânt contrazise de informațiile din țara de origine, relevante pentru cazul acestuia; d) solicitantul a depus cererea de azil cât mai curând posibil, iar eventuala întârziere este justificată prin motive întemeiate; e) credibilitatea generală a solicitantului a fost stabilită.

Reieșind din argumentele expuse mai sus, legislația în vigoare și informația din țara de origine, stabilește partea reclamantă cert că străinul - *****, cade perfect sub incidența art. 16 și art. 19 din Legea nr. 270 din 18 decembrie 2008 și în acest sens urmează să i se acorde una din formele de protecție prevăzute de legislație, deoarece integritatea vieții și sănătății este supusă unui risc real la întoarcerea în țara sa.

Conform art. 45 alin. (2) din Legea nr. 270 din 18 decembrie 2008 - actele de persecuție pot să ia forma: a) actelor de violență fizică și psihică, inclusiv a celor de violență sexuală; b) măsurilor legale, administrative, polițienești și/sau judiciare care sunt discriminatorii sau care sunt aplicate într-o manieră discriminatorie; c) acuzării sau pedepsei discriminatorii sau disproporționate.

În conformitate cu prevederile art. 45 alin. (3) din Legea nr. 270 din 18 decembrie 2008, prin risc serios se înțelege prezența uneia din următoarele situații: a) existența unei condamnări la pedeapsă capitală sau existența pericolului execuției; b) tortura sau tratamentele ori pedepsele inumane sau degradante aplicate solicitantului în țara sa de origine; c) amenințarea gravă și individuală la viața sau la integritatea corporală a unui civil din motive de violență generalizată în situații de conflict armat internațional sau intern.

În conformitate cu prevederile art. 42 alin. (2) din Legea nr. 270 din 18 decembrie 2008, la soluționarea cererilor de azil, autoritățile competente au obligația să cerceteze toate aspectele relevante ale cererii de azil, în colaborare cu solicitantul, după caz, sau la solicitarea acestuia.

Conform art. 43 alin. (2) din Legea nr. 270 din 18 decembrie 2008, la examinarea cererii se vor lua în considerare informațiile precise și actualizate din surse diferite despre situația generală din țara de origine a solicitantului de azil, pentru evaluarea situației lui personale.

În conformitate cu prevederile art. 48 alin. (1) din Legea nr. 270 din 18 decembrie 2008, la evaluarea temerii bine întemeiate de persecuție sau de a fi expus la un risc serios, autoritățile competente trebuie să se bazeze atât pe evenimente care au avut loc anterior părăsirii țării de origine, cât și pe cele care s-au desfășurat ulterior părăsirii țării sale de origine.

Concluzionează prin a declara că în decizia contestată lipsește atât ”cercetarea tuturor aspectelor relevante ale cererii de azil”, prevăzută de art. 42 din Legea 270, cât și ”informații precise și actualizate din surse diferite despre situația generală din țara de origine”, impuse de art. 43 din Legea 270, dar și întemeierea autorităților competente ”pe evenimente care au avut loc anterior părăsirii țării de origine, cât și pe cele care s-au desfășurat ulterior părăsirii țării sale de origine”, care este obligatorie în virtutea prevederilor art. 48 al aceleiași Legi. În acest sens, reieșind din considerentul că decizia nr. 5715/24/DAA din 24 septembrie 2024 a DAA a IGM încalcă dreptul de protecție a solicitantului de azil, partea reclamantă este nevoită să se adreseze cu prezenta acțiune instanței spre soluționare.

Conform art. 28 lit. a) din Legea nr. 270 din 18 decembrie 2008, solicitantul de azil beneficiază de următoarele drepturi: a) de a nu fi returnat sau expulzat până la soluționarea cererii sale de azil.

Conform art. 61 alin. (1) din Legea nr. 270 din 18 decembrie 2008, deciziile Direcției azil și integrare privind cererile de azil pot fi atacate pe calea contenciosului administrativ fără respectarea vreunei proceduri prealabile.

Prin **referința** depusă de Inspectoratul General pentru Migrație s-a solicitat respingerea acțiunii înaintate de ***** ca fiind nefondată. *(f.d. 24-30)*

În ședința de judecată reprezentantul reclamantei *****, avocatul Șevciuc Ștefan, a pledat pentru admiterea acțiunii în sensul formulat.

În ședința de judecată reprezentantul Inspectoratului General pentru Migrație, Tașlîc Nestor-Artur, nu a recunoscut acțiunea și a solicitat respingerea ei ca neîntemeiată.

Aprecierea instanței de judecată.

Audiind poziția participanților prezenți la proces, analizând piesele dosarului prin prisma rigorilor art. 130 din Codul de procedură civilă prin coraportare la prevederile legale ce guvernează raportul juridic litigios, instanța de judecată ajunge la concluzia că acțiunea dedusă judecății este admisibilă însă neîntemeiată și urmează a fi respinsă din următoarele considerente.

Conform **art. 22 din Codul administrativ**, autorităţile publice şi instanţele de judecată competente cercetează starea de fapt din oficiu. Acestea stabilesc felul şi volumul cercetărilor şi nu sunt legate nici de expunerile participanţilor, nici de cererile lor de reclamare a probelor.

Faptele deja cunoscute autorităţilor publice sau instanţelor de judecată competente, faptele general notorii şi faptele prezumate în virtutea prevederilor legale nu necesită a fi probate, până la proba contrarie.

În concordanță cu **art. 93 din Codul administrativ**, fiecare participant probează faptele pe care îşi întemeiază pretenţia. Prin derogare de la prevederile alin. (1), fiecare participant probează faptele atribuite exclusiv sferei sale. Reglementări suplimentare sau derogatorii sunt admisibile doar în baza prevederilor legale.

Conform **art. 189 alin. (1) și (2) din Codul administrativ**, orice persoană care revendică încălcarea unui drept al său prin activitatea administrativă a unei autorităţi publice poate înainta o acţiune în contencios administrativ. O acţiune în contencios administrativ poate fi înaintată şi atunci când autoritatea publică nu a soluţionat în termen legal o cerere.

În acord cu **art. 194 alin. (1) din Codul administrativ**, în procedura în prima instanţă, în procedura de apel şi în procedura de examinare a recursurilor împotriva încheierilor judecătoreşti se soluţionează din oficiu probleme de fapt şi de drept.

În conformitate cu **art. 195 din Codul administrativ**, procedura acţiunii în contenciosul administrativ se desfăşoară conform prevederilor prezentului cod. Suplimentar se aplică corespunzător prevederile Codului de procedura civilă, cu excepţia art. 169-171.

Conform **art. 219 din Codul administrativ**, instanţa de judecată este obligată să cerceteze starea de fapt din oficiu în baza tuturor probelor legal admisibile, nefiind legată nici de declaraţiile făcute, nici de cererile de solicitare a probelor înaintate de participanţi.

Instanţa de judecată depune eforturi pentru înlăturarea greşelilor de formă, explicarea cererilor neclare, depunerea corectă a cererilor, completarea datelor incomplete şi pentru depunerea tuturor declaraţiilor necesare constatării şi aprecierii stării de fapt. Instanţa de judecată indică asupra aspectelor de fapt şi de drept ale litigiului care nu au fost discutate de participanţii la proces.

Instanţa de judecată nu are dreptul să depăşească limitele pretenţiilor din acţiune, însă, totodată, nu este legată de textul cererilor formulate de participanţii la proces.

Instanţa de judecată poate avea o discuţie juridică cu participanţii la proces sau poate da în scris indicaţii cu privire la situaţia de drept a cauzei examinate.

În conformitate cu **art. 225 din Codul administrativ**, instanța de judecată nu este competentă să se pronunțe asupra oportunității unui act administrativ. Verificarea exercitării de către autoritatea publică a dreptului discreționar se limitează la faptul dacă autoritatea publică:

a) și-a exercitat dreptul discreționar;

b) a luat în considerare toate faptele relevante;

c) a respectat limitele legale ale dreptului discreționar;

d) și-a exercitat dreptul discreționar conform scopului acordat prin lege.

Conform **art. 118 alin. (3) din Codul de procedură civilă**, circumstanţele care au importanţă pentru soluţionarea justă a cauzei sunt determinate definitiv de instanţa judecătorească pornind de la pretenţiile şi obiecţiile părţilor şi ale altor participanţi la proces, precum şi de la normele de drept material şi procedural ce urmează a fi aplicate.

Conform **art. 121 din Codul de procedură civilă**, instanţa judecătorească reţine spre examinare şi cercetare numai probele pertinente care confirmă, combat ori pun la îndoială concluziile referitoare la existenţa sau inexistenţa de circumstanţe, importante pentru soluţionarea justă a cazului, iar **art. 122 din Codul de procedură civilă** prevede că, circumstanţele care, conform legii, trebuie confirmate prin anumite mijloace de probaţiune nu pot fi dovedite cu nici un fel de alte mijloace probante. Admisibilitatea probelor se determină în conformitate cu legea în vigoare la momentul eliberării lor.

Admisibilitatea acțiunii de contencios administrativ.

1. Revendicările reclamantului se circumscriu acțiunii în obligare, în virtutea art. 206 alin. (1) lit. b) din Codul administrativ, susceptibile examinării în procedura contenciosului administrativ în acord cu art. 189 alin. (1), 224 alin. (1) lit. b) din Codul administrativ. Or, partea reclamantă pretinde emiterea de către autoritatea publică pârâtă a deciziei de acordare a unei forme de protecție pe teritoriul Republicii Moldova.

2. Competența jurisdicțională materială și teritorială aparține Judecătoriei Chișinău (sediul Râșcani).

3. Dreptul subiectiv vătămat – dreptul la azil, dreptul la protecție internațională.

4. Parcurgerea căii extrajudiciare de tranșare a litigiului nu este obligatorie deoarece legea specială (art. 61 alin. (1) din Legea privind azilul în Republica Moldova în combinare cu

art. 163 lit. c) din Codul administrativ) exonerează persoana de adresare cu cerere prealabilă prejudiciară.

5. Nu există o hotărâre judecătorească definitivă cu privire la un litigiu între aceleași părți, cu același obiect și pe aceleași temeiuri de drept; nu există o încheiere judecătorească prin care s-a dispus încetarea procesului în legătură cu faptul că reclamantul a renunțat la acțiune sau și-a retras acțiunea într-un litigiu între aceleași părți, cu același obiect și pe aceleași temeiuri de drept sau că între parți s-a încheiat o tranzacție de împăcare; la aceeași sau la altă instanță de judecată nu se examinează o acțiune între aceleași părți, cu același obiect și pe aceleași temeiuri de drept. La fel, acțiunea de contencios administrativ corespunde cerințelor prevăzute la art. 211 alin. (1) și (2) și art. 212 alin. (1) și a fost depusă de o persoană împuternicită.

În această ordine de idei, instanța constată cu certitudine că partea reclamantă a respectat rigorile de admisibilitate a prezentei acțiuni prevăzute la art. 207 din Codul administrativ.

Cadrul normativ relevant.

În acord cu **art. 16 din Codul administrativ**, dreptul discreţionar al autorităţii publice reprezintă posibilitatea acesteia de a opta între mai multe soluţii posibile corespunzătoare scopului legii atunci când aplică o dispoziţie legală. Exercitarea dreptului discreţionar nu permite desfăşurarea unei activităţi administrative arbitrare.

Potrivit **art. 17 din Codul administrativ**, drept vătămat este orice drept sau libertate stabilit/stabilită de lege căruia/căreia i se aduce atingere prin activitate administrativă.

Conform **art. 21 din Codul administrativ**, autorităţile publice şi instanţele de judecată competente trebuie să acţioneze în conformitate cu legea şi alte acte normative. Exercitarea atribuţiilor legale nu poate fi contrară scopului pentru care acestea au fost reglementate. Autorităţile publice şi instanţele de judecată competente nu pot dispune limitarea exercitării drepturilor şi a libertăţilor persoanelor decât în cazurile şi în condiţiile expres stabilite de lege.

În consonanță **cu art. 22 din Codul administrativ**, autorităţile publice şi instanţele de judecată competente cercetează starea de fapt din oficiu. Acestea stabilesc felul şi volumul cercetărilor şi nu sunt legate nici de expunerile participanţilor, nici de cererile lor de reclamare a probelor. Faptele deja cunoscute autorităţilor publice sau instanţelor de judecată competente, faptele general notorii şi faptele prezumate în virtutea prevederilor legale nu necesită a fi probate, până la proba contrarie.

În concordanță cu **art. 31 din Codul administrativ**, actele administrative individuale şi operaţiunile administrative scrise trebuie să fie motivate.

Potrivit **art. 32 din Codul administrativ**, procedura administrativă se structurează astfel încât participanţii să poată înţelege fiecare etapă a procedurii. Dacă este necesară contribuţia unui participant, acestuia i se comunică neîntîrziat, într-un limbaj clar şi uşor de înţeles, acţiunile care trebuie întreprinse. În condiţiile legii, autorităţile publice trebuie să asigure participarea neîngrădită la procedura administrativă a persoanelor interesate.

În conformitate cu **art. 38 din Codul administrativ**, înaintea fiecărei decizii judecătoreşti pe fond, participanţilor la proces li se oferă posibilitatea de a-şi expune punctul de vedere.

Audierea poate fi făcută verbal sau în scris. Orice persoană are dreptul la judecarea cauzei în mod echitabil, în termen rezonabil, de către o instanţă de judecată independentă, imparţială şi instituită prin lege. În acest scop, instanţa de judecată este obligată să dispună toate măsurile permise de lege şi să asigure desfăşurarea cu celeritate a procesului.

În corespundere cu **art. 94 din Codul administrativ**, înainte de emiterea unui act administrativ individual defavorabil pentru un participant sau înainte de respingerea unui act administrativ individual favorabil, participantul are dreptul să fie audiat în legătură cu faptele şi circumstanţele relevante pentru actul ce urmează a fi emis. Audierea poate fi făcută verbal sau în scris.

Potrivit **art. 118 din Codul administrativ**, motivarea este operaţiunea administrativă prin care se expun considerentele care justifică emiterea unui act administrativ individual. În motivare se indică temeiurile esenţiale de drept şi de fapt pe care le-a luat în considerare autoritatea publică pentru decizia sa. Din motivarea deciziilor discreţionare trebuie să poată fi recunoscute şi punctele de vedere din care autoritatea publică a reieşit la exercitarea dreptului discreţionar. Motivarea trebuie să se refere şi la argumentele expuse în cadrul audierii.

Motivarea completă a unui act administrativ individual cuprinde:

a) motivarea în drept – temeiul legal pentru emiterea actului administrativ, inclusiv formele procedurale obligatorii pe care se bazează actul;

b) motivarea în fapt – oportunitatea emiterii actului administrativ, inclusiv modul de exercitare a dreptului discreţionar, dacă este cazul;

c) în cazul actelor administrative defavorabile – o descriere succintă a procedurii administrative care a stat la baza emiterii actului: investigaţii, probe, audieri, opinii ale participanţilor contrare conţinutului final al actului etc.

Motivarea completă este obligatorie, este parte integrantă a actului administrativ individual şi condiţionează legalitatea acestuia.

Motivarea nu este obligatorie în cazul în care:

a) autoritatea publică admite o petiţie în totalitate fără ca prin decizia de soluţionare a ei să fie afectate drepturile sau interesele legitime ale altor persoane;

b) acest lucru este prevăzut expres de lege; sau

c) autoritatea publică emite acte administrative individuale de acelaşi fel într-un număr mai mare sau automatizat şi, conform circumstanţelor de fapt ale cazului în parte, nu se cere o motivare.

În acord cu **art. 120 din Codul administrativ**, un act administrativ individual emis sau confirmat în scris trebuie să cuprindă:

a) numele/denumirea autorităţii publice care a emis actul administrativ;

b) numele colaboratorului autorităţii publice care a emis actul administrativ;

c) numele destinatarului actului administrativ;

d) data la care a fost emis actul administrativ;

e) decizia luată (partea dispozitivă a actului administrativ);

f) motivarea deciziei luate, inclusiv indicarea actelor normative pentru a căror punere în aplicare se emite actul administrativ;

g) decizia cu privire la cheltuieli;

h) informaţia cu privire la exercitarea căilor de atac;

i) semnătura colaboratorului autorităţii publice care a emis actul administrativ.

Prin derogare de la prevederile alin. (1) lit. b) şi i), în cazul unui act administrativ individual scris emis în mod automatizat, pot lipsi datele despre nume şi semnătură. Pentru indicarea conţinutului pot fi utilizate semne-cheie dacă, în baza explicaţiilor făcute în acest sens, persoana căreia îi este destinat actul administrativ sau care este afectată de acesta poate recunoaşte clar conţinutul actului administrativ.

Potrivit **art. 137 din Codul administrativ**, în exercitarea dreptului discreţionar atribuit, autorităţile publice trebuie să acţioneze cu bună-credinţă în limitele legal stabilite şi cu respectarea scopului pentru care le-a fost atribuit dreptul.

Dacă autoritatea publică poate decide discreţionar şi doar una din mai multe consecinţe juridice este legală, atunci dreptul discreţionar al autorităţii publice se reduce la alegerea consecinţei juridice/soluţiei legale.

Stările de fapt identice în esenţă se tratează identic. O tratare neidentică a două stări de fapt identice se admite numai dacă există un motiv obiectiv.

Dacă într-un caz autoritatea publică şi-a exercitat dreptul discreţionar într-un anumit mod, atunci în cazuri similare ea este obligată să îşi exercite dreptul discreţionar în acelaşi mod. Această regulă nu se aplică dacă autoritatea publică intenţionează să îşi schimbe în viitor practica de exercitare a dreptului discreţionar în cazuri similare.

În conformitate cu **art. 225 din Codul administrativ**, instanţa de judecată nu este competentă să se pronunţe asupra oportunităţii unui act administrativ.

Verificarea exercitării de către autoritatea publică a dreptului discreţionar se limitează la faptul dacă autoritatea publică: a) şi-a exercitat dreptul discreţionar; b) a luat în considerare toate faptele relevante; c) a respectat limitele legale ale dreptului discreţionar; d) şi-a exercitat dreptul discreţionar conform scopului acordat prin lege.

În accepțiunea **Legii nr. 270/2008 privind azilul în Republica Moldova,**

Azil – instituţie juridică prin al cărei intermediu statul oferă străinului protecţie, recunoscându-i statutul de refugiat şi acordându-i protecţie umanitară, protecţie temporară sau azil politic;

Procedură de azil – totalitate a actelor şi acţiunilor îndeplinite, precum şi activităţilor desfăşurate de autorităţile competente, în vederea acordării unei forme de protecţie pe teritoriul Republicii Moldova;

Protecție internațională – statut de refugiat și statut conferit prin protecție umanitară, definite la art. 17 și 19;

Solicitant sau solicitant de azil – străinul care a depus o cerere de azil, nesoluţionată încă prin decizie irevocabilă;

Statut de refugiat – formă de protecţie, recunoscută de Republica Moldova, a cetățeanului străin sau apatridului care întruneşte condiţiile prevăzute în Convenţia privind statutul refugiaţilor, încheiată la Geneva la 28 iulie 1951, precum şi în Protocolul privind statutul refugiaţilor din 31 ianuarie 1967;

Țară de origine – ţară al cărei cetăţean este străinul sau, dacă acesta deţine multiple cetăţenii, fiecare ţară al cărei cetăţean este, iar în cazul apatridului, ţara în care acesta îşi avea domiciliul legal şi obişnuit.

În condiţiile prezentei legi, pe teritoriul Republicii Moldova persoanei i se acordă una din următoarele forme de protecţie: a) statutul de refugiat; b) protecţie umanitară; c) protecţie temporară; d) azil politic.

Conform **art. 17 și 18 din Legea privind azilul în Republica Moldova**, statutul de refugiat se recunoaşte, la solicitare, străinului care, în virtutea unei temeri bine întemeiate de a fi persecutat pe motive de rasă, religie, naţionalitate, apartenenţă la un anumit grup social sau opinie politică, se află în afara ţării a cărei cetăţenie o deţine şi care nu poate sau, datorită acestei temeri, nu doreşte să se pună sub protecţia acestei ţări; sau care, nedeţinînd nici o cetăţenie şi găsindu-se în afara ţării în care îşi avea domiciliul legal şi obişnuit, ca urmare a unor astfel de evenimente, nu poate sau, datorită respectivei temeri, nu doreşte să se reîntoarcă.

Un străin este exclus de la recunoaşterea statutului de refugiat în cazul în care:

a) beneficiază de protecţie sau de asistenţă din partea unui organism sau a unei instituţii a Organizaţiei Naţiunilor Unite, alta decît ÎCNUR. În cazul în care această protecţie sau asistenţă a încetat pentru un motiv oarecare fără ca situaţia persoanelor respective să fi fost reglementată în mod definitiv, în conformitate cu rezoluţiile relevante adoptate de Adunarea Generală a Naţiunilor Unite, ele vor beneficia de drepturi ce rezultă din prezenta lege;

b) se consideră că are drepturile şi obligaţiile aferente deţinerii cetăţeniei Republicii Moldova sau drepturile şi obligaţiile echivalente acestora.

Un străin este exclus de la recunoaşterea statutului de refugiat dacă există motive întemeiate să se creadă că:

a) a comis o infracţiune împotriva păcii, o crimă de război sau o infracţiune împotriva umanităţii, aşa cum sînt definite în tratatele internaţionale la care Republica Moldova este parte, precum şi în legislaţia penală a Republicii Moldova;

b) a comis o infracţiune gravă, deosebit de gravă sau excepţional de gravă de drept comun înainte de a intra pe teritoriul Republicii Moldova;

c) a comis fapte care sînt contrare scopurilor şi principiilor Organizaţiei Naţiunilor Unite, enunţate în preambulul şi în art. 1 şi 2 din Carta Naţiunilor Unite;

d) a planificat, a facilitat sau a participat la săvîrşirea unor acte de terorism, după cum sînt definite în tratatele internaţionale la care Republica Moldova este parte;

e) prezintă pericol pentru ordinea publică sau pentru securitatea Republicii Moldova.

Elementele constitutive ale infracţiunii menţionate la alin. (2) lit. a)–c) prezintă un motiv de excludere a străinului de la recunoaşterea statutului de refugiat, dacă aceste fapte au fost

comise în orice formă de instigare sau participare, conform prevederilor legii penale a Republicii Moldova.

Potrivit **art. 45 și 56 din Legea privind azilul în Republica Moldova**, actele considerate ca fiind o persecuţie, în sensul art.17, trebuie:

a) să fie suficient de grave prin natura sau prin repetarea lor pentru a putea constitui o violare gravă a drepturilor fundamentale ale omului, în special a drepturilor de la care nu se pot face derogări potrivit art.15 alin.(2) din Convenţia europeană pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăţilor fundamentale, încheiată la Roma la 4 noiembrie 1950, ratificată de Republica Moldova prin Hotărîrea Parlamentului nr.1298-XII din 24 iulie 1997;

b) să reprezinte o multitudine de măsuri, inclusiv violări ale drepturilor omului, care sînt suficient de grave pentru a afecta o persoană în măsura menţionată la lit.a).

Actele de persecuţie care pot fi calificate ca atare potrivit alin.(1) pot să ia forma:

a) actelor de violenţă fizică şi psihică, inclusiv a celor de violenţă sexuală;

b) măsurilor legale, administrative, poliţieneşti şi/sau judiciare care sînt discriminatorii sau care sînt aplicate într-o manieră discriminatorie;

c) acuzării sau pedepsei discriminatorii sau disproporţionate;

d) imposibilităţii rejudecării ca urmare a unei pedepse discriminatorii sau disproporţionate;

e) acuzării sau pedepsirii ca urmare a refuzului de îndeplinire a serviciului militar în caz de conflict, atunci cînd îndeplinirea serviciului militar ar presupune săvîrşirea de infracţiuni sau de acte care cad sub incidenţa clauzelor de excludere prevăzute la art.17;

f) abuzurilor și actelor discriminatorii împotriva unor persoane din motive de gen sau abuzurilor şi actelor discriminatorii împotriva copiilor.

Prin vătămări grave, în sensul prezentei legi, se înţelege prezenţa uneia din următoarele situaţii:

a) existenţa unei condamnări la pedeapsă capitală sau existenţa pericolului execuţiei;

b) tortura sau tratamentele ori pedepsele inumane sau degradante aplicate solicitantului în ţara sa de origine;

c) ameninţarea gravă şi individuală la viaţa sau la integritatea corporală a unui civil din motive de violenţă generalizată în situaţii de conflict armat internaţional sau intern.

La analizarea cererii de azil, se va ţine cont: a) de vîrsta, de trecutul, inclusiv cel al rudelor apropiate, de identitatea, naţionalitatea, ţările şi locurile de reşedinţă anterioare, de cererile anterioare de azil, de rutele de tranzit, documentele de identitate şi de călătorie, de motivele pentru care se solicită acordarea unei forme de protecţie; b) de faptele relevante referitoare la ţara de origine, la momentul luării deciziei, inclusiv de legile şi regulamentele din ţara de origine şi de modalitatea în care sînt aplicate; c) de declaraţiile şi documentele relevante prezentate de solicitant, inclusiv de informaţiile cu privire la faptul dacă a fost supus persecuţiei sau la posibilitatea de a fi persecutat sau expus unor vătămări grave la întoarcere în ţara de origine; d) de situaţia individuală sau de circumstanţele personale ale solicitantului: reprezintă ele persecuţie sau vătămări grave; e) de acţiunile solicitantului, ulterioare părăsirii ţării de origine: au fost ele direcţionate exclusiv sau în principal spre crearea condiţiilor necesare depunerii cererii de azil,

evaluării posibilităţii ca aceste acţiuni să conducă la persecuţie sau la cauzarea unor vătămări grave solicitantului în cazul reîntoarcerii în ţara de origine; f) de existenţa posibilităţii ca solicitantul să beneficieze de protecţia unei alte ţări, a cărei cetăţenie a dobîndit-o.

Conform **art. 60 Legea privind azilul în Republica Moldova**, după intervievarea solicitantului de azil, în baza materialelor cuprinse în dosar, se emite una dintre următoarele decizii: a) recunoaşterea statutului de refugiat; b) acordarea protecţiei umanitare; c) respingerea cererii de azil. Decizia privind acordarea protecţiei umanitare va cuprinde şi motivele nerecunoaşterii statutului de refugiat. Orice decizie a Inspectoratului General pentru Migraţie privind cererea de azil se comunică de îndată solicitantului în scris, prin comunicare directă sau prin trimitere poştală la ultima lui adresă declarată. La solicitare, se eliberează către ÎCNUR o copie de pe decizie. În cazul acordării unei forme de protecţie, Inspectoratul General pentru Migraţie informează beneficiarul despre drepturile şi obligaţiile sale. În cazul respingerii cererii de azil, în decizie se indică dreptul şi termenul în care solicitantul de azil poate ataca, precum şi obligaţia de a părăsi teritoriul Republicii Moldova la expirarea termenului de 15 zile de la data rămînerii irevocabile a deciziei privind respingerea cererii sale de azil.

Raționamentele instanței de judecată.

Instanța de judecată este obligată să reflecte în hotărâre motivele concluziilor sale privind admiterea unor probe, precum și argumentarea preferinței unor probe față de altele. Din interpretarea art. 6 din Convenția europeană a Drepturilor Omului, pronunțarea de către instanțele judecătorești a unor hotărâri motivate constituie una dintre garanțiile dreptului fundamental la un proces echitabil și acesta presupune obligațiunea instanței judecătorești de a se expune în hotărârile contestate asupra tuturor cerințelor acțiunii, precum și argumentelor invocate de către părți întru, respectiv, admiterea sau respingerea acestora (cauza *Albină c/România, Hotărâre din 28 aprilie 2005, § 33*).

Articolul 6 § 1 din Convenţia Europeană pentru Drepturile Omului, obligă instanţele să-şi motiveze deciziile, acesta nu poate fi interpretat ca impunând instanţelor să ofere un răspuns detaliat la fiecare argument (a se vedea *Van de Hurk c. Olandei, 19 aprilie 1994, §§ 59 şi 61, Seria A nr. 288, şi Burg c. Franţei (dec.), nr. 34763/02, CEDO 2003-II*). Întinderea obligaţiei de a-şi motiva deciziile poate varia în conformitate cu natura deciziei şi trebuie determinată în lumina circumstanţelor cauzei (a se vedea *Ruiz Torija c. Spaniei şi Hiro Balani c. Spaniei, 9 decembrie 1994, Series A nr. 303-A şi 303-B, § 29 şi, respectiv, § 27; şi Helle c. Finlandei, 19 decembrie 1997, § 55, Rapoarte privind hotărîrile şi deciziile 1997-VIII*).

De altfel, instanţa de judecată nu poate exclude un argument sau o circumstanţă pretinsă de o parte care în opinia sa este determinantă şi confirmă poziţia sa, fără a o aprecia prin prisma temeiniciei, pertinenței litigiului în raport cu situaţia de fapt. Or, respectarea principiului egalităţii în faţa legii şi a justiţiei, precum şi dreptul părţilor de a fi auzite, reprezintă un aspect inerent respectării dreptului la un proces echitabil, garantat de art.6 § 1 al Convenţiei pentru Apărarea Drepturilor Omului şi Libertăţilor Fundamentale.

În plus, principiul *jura novit curia*, aplicabil la judecarea litigiilor enunţă că judecătorul trebuie să aplice acel text de lege care corespunde situaţiei de fapt calificate juridic de către parte, în măsura în care situaţia de fapt respectivă este confirmată de probele administrate în cauză.

Curtea Europeană a Drepturilor Omului reiterează că efectul articolului 6 § 1 din Convenţie este, *inter alia*, de a plasa un „tribunal" sub o obligaţie de a efectua o examinare adecvată a declarațiilor, argumentelor şi probelor, fără a prejudicia evaluarea acestora sau a faptului dacă ele sunt relevante pentru decizia sa.

Totodată instanța învederează jurisprudența Curţii Europene a Drepturilor Omului, care statuează că întinderea motivării depinde de diversitatea mijloacelor pe care o parte le poate ridica în instanță, precum şi de prevederile legale, de obiceiuri, de principiile doctrinale şi de practicile diferite privind prezentarea şi redactarea sentințelor şi hotărârilor în diferite state (*Boldea împotriva României din 15 februarie 2007, paragraful 29; Van den Hurk împotriva Olandei din 19 aprilie 1994, paragraful 61*).

Pentru a răspunde cerințelor procesului echitabil, motivarea ar trebui să evidențieze că judecătorul a examinat cu adevărat chestiunile esențiale ce i-au fost prezentate (*Boldea împotriva României din 15 februarie 2007, paragraful 29; Helle împotriva Finlandei din 19 februarie 1997, paragraful 60*). Or, conform regulilor unui proces echitabil, pornind de la aprecierea rolului determinant al concluziilor sale, instanţa are obligaţia să examineze efectiv problemele esențiale care îi sunt identificate spre apreciere şi să nu să se limiteze doar la însușirea motivelor şi concluziilor date de participanții procesului.

Comisia Europeană în anul 2006 prin Compendiul de «cele mai bune practici» privind managementul timpului în cazul procedurilor judiciare (Strasbourg, 8 decembrie 2006, CEPEJ(2006)13) [6], a stabilit că, „Judecătorii joacă rolul unui "terţ imparţial" în procesul de soluţionare a unui conflict.

Noţiunea de "act administrativ" este definită atât în legislația autohtonă, cât şi în Rezoluţia (77) Cu privire la protecţia individului faţă de actele autorităţilor administrative, adoptată de Comitetul de Miniştri al Consiliului Europei la 28 septembrie 1997. În accepțiunea reglementărilor enunțate, actul administrativ este o manifestare juridică unilaterală de voință, cu caracter normativ sau individual, din partea unei autorităţi publice în vederea organizării executării sau executării în concret a legii, actul administrativ desemnează orice măsuri individuale sau decizii luate în cadrul exercitării autorităţii publice, susceptibile de a afecta direct drepturile, libertăţile sau interesele persoanelor fizice sau juridice şi care nu este un act îndeplinit în cadrul exercitării unei funcții judiciare.

Controlul judiciar exercitat asupra administraţiei publice dispune de câteva trăsături distincte: este exercitat de către instanţa judecătorească care este independentă sub aspect organizaţional şi funcţional faţă de subiectul controlat; prin intermediul controlului se exercită funcţia instanţei de judecată (justiţiei) în calitatea sa de putere independentă din sistemul frânelor şi contrabalanţelor, care constituie o garanţie a legalităţii şi a contracarării abuzurilor de putere din partea autorităţilor executive; se realizează în cadrul procesului judiciar reglementat de

normele juridice procesuale; un cerc de subiecţi speciali ai acestor raporturi juridice; existenţa unui litigiu de drept public în calitate de temei al activităţii de control judiciar; controlul judiciar urmăreşte realizarea a două scopuri: pe de o parte, asigurarea protecţiei drepturilor şi intereselor legale ale persoanelor fizice şi juridice, adică a interesului particular, pe de altă parte, neadmiterea excesului de putere din partea executivului, adică a interesului public; activitatea instanţelor de control asupra autorităţilor administraţiei publice este limitată de următoarele condiţii: temei al exercitării acestuia serveşte doar depunerea unei cereri din partea persoanelor interesate, adică controlul judiciar este mijlocit sau pasiv; obiect al activităţii de control îl constituie doar respectarea de către subiect a cerinţelor legalităţii, dar nu şi ale oportunităţii.

Potrivit *pct. 51 din Manualul UNHCR privind proceduri și criterii de acordare a statutului de refugiat în baza Convenției de la Geneva din 1951 cu privire la statutul refugiaților*, prevede că nu există o definiție universală acceptată a ”persecuției”, iar diferitele tentative de a formula o astfel de definiție au avut un succes limitat. Din art. 33 al Convenției din 1951, se poate deduce că o amenințare a vieții sau a libertății pe motiv de rasă, religie, naționalitate, opinie politică sau apartenență la un anumit grup social constituie întotdeauna persecuție. Alte violări grave ale drepturile omului din aceleași motive - vor constitui, de asemenea, persecuție.

La evaluarea credibilității interne IGM a luat în considerare declarațiile reclamantei, potrivit cărora nu dorește să revină în țara de origine, din frica că va fi forțată să se căsătorească și supusă agresiunii în familie. Este de asemenea necesar să se evalueze declarațiile făcute de solicitant, însă, declarațiile solicitantului nu pot fi considerate în abstract, ci trebuie analizate în contextul unor situații concrete, iar cunoașterea condițiilor din țara de origine a solicitantului este indispensabilă.

Totodată, potrivit *Manualului UNHCR privind proceduri și criterii de acordare a statutului de refugiat în baza Convenției de la Geneva din 1951 cu privire la statutul refugiaților și anume pct. 38* prevede că, ”Elementului temere” - care este o situație de spirit și o condiție subiectivă - îi este adăugat calificativul „bine întemeiat”. Rezultă că statutul de refugiat nu este determinat doar de simpla existență a unei stări de spirit a celui în cauză, ci și de situația obiectivă pe care se bazează aceasta. Termenul „temeri bine întemeiate” conține deci atât un element subiectiv cât și unul obiectiv, iar pentru determinarea existenței unei temeri bine întemeiate trebuie luate considerație ambele elemente”.

ECOI.NET *(Raport de țară 2023 privind practicile în domeniul drepturilor omului: Camerun) AI - Amnesty International (Author): ”The State of the World's Human Rights; Cameroon 2023”, Document #2107853 - ecoi.net*, Dreptul la libertatea de exprimare a fost grav amenințat, iar doi jurnaliști au fost uciși. Oponenții politici și anglofonii din regiunile Nord-Vest și Sud-Vest au continuat să fie arestați arbitrar. În regiunile anglofone din nord-vest și sud-vest, armata camerunează și grupările armate separatiste au comis asasinate și crime ilegale. În regiunea nordică îndepărtată, grupurile armate descendente din Boko-Haram au continuat să efectueze crime și răpiri.

FREEDOM HOUSE *(Raport de țară 2023 privind practicile în domeniul drepturilor omului: Camerun) USDOS - US Department of State (Author): ”2023 Country Report on*

Human Rights Practices: Cameroon", Document #2107637 - ecoi.net Printre aspectele semnificative legate de drepturile omului s-au numărat rapoarte credibile privind: asasinate arbitrare sau ilegale, inclusiv execuții extrajudiciare; tortura sau tratamentele sau pedepsele crude, inumane sau degradante aplicate de guvern; condiții de detenție dure și care pun viața în pericol; arestare arbitrară sau detenție; probleme grave legate de independența sistemului judiciar; ingerința arbitrară sau ilegală în viața privată; abuzuri grave într-un conflict, inclusiv decese sau vătămări civile ilegale sau generalizate, dispariții sau răpiri forțate, tortură și abuzuri; recrutarea sau folosirea ilegală a copiilor în conflicte armate de către grupuri nestatale; restricții grave ale libertății de exprimare și ale libertății mass-mediei, inclusiv acte de violență sau amenințări cu violența împotriva jurnaliștilor, arestări sau urmăriri penale nejustificate ale jurnaliștilor și cenzură; ingerința substanțială în libertatea de întrunire pașnică și în libertatea de asociere; restricții privind libera circulație pe teritoriul unui stat; corupție guvernamentală gravă; restricții guvernamentale grave sau hărțuirea persoanelor domestice și internaționale organizații pentru drepturile omului.

ECOI.NET *(Raportul anual privind drepturile persoanelor în 2024: Camerun) HRW - Human Rights Watch (Author): "World Report 2024 - Cameroon", Document #2103168 - ecoi.net* Violențele din cele două regiuni nord-vestice și sud-vestice vorbitoare de limbă engleză au continuat pentru al șaselea an, în ciuda faptului că președintele Paul Biya a declarat în ianuarie că multe grupuri armate separatiste s-au predat și că amenințarea pe care o reprezintă a fost redusă semnificativ. La jumătatea anului, existau peste 638.000 de persoane strămutate intern în regiunile anglofone și cel puțin 1,7 milioane de persoane care aveau nevoie de ajutor umanitar.

Reclamanta a stipulat că are teama de a reveni în țara de origine din considerentul că riscă să fie forțată să se căsătorească, drept consecință va fi supusă agresiunii din partea viitorului soț. În acest context se reține că solicitanta de azil nu a individualizat nici o acțiune care ar fi îndreptată asupra sa, ce ar prezenta un pericol pentru viața personală. Dânsa a relevat în cadrul interviului despre o temere față de prietenul tatălui său. În acest context, potrivit *pct. 22 din Manualul UNHCR privind proceduri și criterii de determinare a statutului de refugiat în baza Convenției de la 1951 cu privire la statutul refugiaților*, prevede că „statutul de refugiat se aplică și oricărei persoane care datorită agresiunii externe, ocupației, dominației străine fie într-o parte a teritoriului fie în întreaga țară de origine sau a cărei cetățenie o are" la baza definiției date, rezultă că reclamanta nu a identificat nici un motiv de agresiune, dominație străină sau existența unor evenimente care au tulburat ordinea publică în țara de origine. Nu are nici un motiv de temere, mai mult ca atât, s-a bazat și a relatat informații ambigue.

Grosso modo, o persoană nu și-ar abandona casa și țara decât constrânsă de motive imperioase, exceptând situațiile în care ea o face în căutarea aventurii sau pur și simplu ca să vadă lumea. Pot exista multe motive de constrângere care sunt imperioase și care pot fi înțelese, dar numai un motiv a fost desemnat drept criteriu al calității de refugiat. Expresia "în urma unei temeri bine întemeiate de a fi persecutată" - pentru motivele menționate în definiție, prin indicarea unor motive specifice - face în mod automat ca toate celelalte motive de a se refugia să

devină irelevante pentru definiție. Aceasta exclude deci persoanele care sunt victime ale foametei sau ale dezastrelor naturale, cu excepția cazului când ele au totodată temeri bine întemeiate de a fi persecutate pentru unul din motivele prevăzute. Oricum, astfel de alte motive nu pot fi în totalitate irelevante în procesul de determinare a statutului de refugiat, din moment ce toate consecințele trebuie luate în considerație pentru o înțelegere corectă a cazului solicitantului

Reclamanta a indicat că are teamă de prietenul tatălui său. Astfel, cu referire la DIRECTIVA 2011/95/UE A PARLAMENTULUI EUROPEAN ȘI A CONSILIULUI din 13 decembrie 2011 privind standardele referitoare la condițiile pe care trebuie să le îndeplinească resortisanții țărilor terțe sau apatrizii pentru a putea beneficia de protecție internațională, la un statut uniform pentru refugiați sau pentru persoanele eligibile pentru obținerea de protecție subsidiară și la conținutul protecției acordate, care potrivit art. 10 alin.(2) prevede că: atunci când se evaluează dacă un solicitant este îndreptățit să se teamă că va fi persecutat, este indiferent dacă posedă efectiv caracteristica legată de rasă, religie, naționalitate, apartenență la un anumit grup social sau opinii politice care stau la originea persecuției, atât timp cât o astfel de caracteristică îi este atribuită de agentul de persecuție.

Agenţi de persecuţie sau vătămări grave sunt: a) statul; b) partidele sau organizaţiile care au sub control statul sau o parte importantă din teritoriul statului; c) agenţii neguvernamentali, în cazul în care se poate demonstra că agenţii menţionaţi la lit. a) şi b), inclusiv organizaţiile internaţionale, nu pot sau nu doresc să acorde o protecţie împotriva persecuţiei sau a vătămărilor grave în sensul art. 47^1. Protecţia împotriva persecuţiei sau a vătămărilor grave poate fi asigurată numai de către: a) stat; b) partide sau organizaţii, inclusiv organizaţii internaţionale care controlează statul sau o parte importantă din teritoriul acestuia, cu condiţia ca acestea să fie dispuse şi în măsură să ofere protecţie în conformitate cu alin. (2). Protecţia împotriva persecuţiei sau vătămărilor grave trebuie să fie efectivă şi să nu aibă un caracter temporar. Aceasta se acordă, în general, atunci cînd agenţii menţionaţi la alin. (1) iau măsuri rezonabile pentru a împiedica persecuţia sau vătămările grave, atunci cînd dispun de un sistem juridic eficient care să permită descoperirea, urmărirea penală şi sancţionarea acţiunilor ce constituie o persecuţie sau o vătămare gravă şi atunci cînd solicitantul are acces la o astfel de protecţie.

Prin urmare, s-a apreciat faptul că reclamanta se bucură de protecția autorităților naționale de stat și niciodată nu au întreprins careva măsuri împotriva reclamantei ce ar pune în pericol viața și integritatea acesteia. Tot în acest context, s-a stabilit că solicitanta de azil în anul 2023 a părăsit țara de origine în mod legal având tangență directă cu autoritățile de stat, ceea ce atestă faptul că dânsa nu se afla în vizorul autorităților de stat, ca o persoană ce ar prezenta un pericol național. Astfel, potrivit *pct. 106 din Manualul UNHCR privind proceduri și criterii de acordare a statutului de refugiat în baza Convenției de la Geneva din 1951 cu privire la statutul refugiaților*, prevede că: Ori de câte ori este posibil, protecția națională are prioritate față de protecția internațională.

Potrivit Sistemului Informațional al Inspectoratului General pentru Migrație, s-a stabilit că reclamanta în perioada 06 iulie 2023 – 30 septembrie 2023 a avut drept ședere în Republica Moldova (la studii). În acest sens, s-a apreciat că reclamanta nefiind în posibilitatea prelungirii

dreptului de ședere, a manifestat voința de a solicita azil pe teritoriul Republicii Moldova. Totodată, s-a stabilit că aceasta, deși ar putea reveni în țara de origine fără de avea careva riscuri din partea autorităților naționale, cu toate acestea a solicitat azil pe teritoriul Republicii Moldova.

Această acțiune, dincolo de orice dubiu rezonabil, reprezintă o pseudo-legalizare pe teritoriul Republicii Moldova. Drept concluzie, acest motiv este calificat ca un motiv economic. Potrivit Manualului referitor la proceduri și criterii de determinare a statutului de refugiat în baza Convenției din 1951 și a Protocolul din 1967 privind statutul refugiaților pct. 62 Un migrant economic este o persoana care, din motive diferite de cele conținute în definiția refugiatului, își părăsește voluntar țara în vederea stabilirii sale în altă parte. El se poate deplasa din dorința de schimbare sau de aventură, din motive familiale sau din alte motive de natură personală. Dacă acesta se deplasează exclusiv din considerente economice, este un migrant economic și nu un refugiat.

Concomitent, reclamanta nu a probat faptul că în privința sa au fost aplicate careva acte de persecuție, în sensul art. 17 din Legea nr. 270 din 18 decembrie 2008 privind azilul în Republica Moldova, care ar fi suficient de grave prin natura sau prin repetarea lor pentru a putea constitui o violare gravă a drepturilor fundamentale ale omului; să reprezinte o multitudine de măsuri, inclusiv violări ale drepturilor omului, care sunt suficient de grave pentru a afecta o persoană în măsura prevăzută, după cum ar fi: acte de violență fizică și psihică, inclusiv a celor de violență sexuală; măsurilor legale, administrative, polițienești și/sau judiciare care sunt discriminatorii sau care sunt aplicate într-o manieră discriminatorie; acuzări sau pedepsei discriminatorii sau disproporționați; acuzări sau pedepsiri ca urmare a refuzului de îndeplinire a serviciului militar în caz de conflict, atunci când îndeplinirea serviciului militar ar presupune săvârșirea de infracțiuni sau de acte care cad sub incidența clauzelor de excludere prevăzute la art. 17 al Legii specificate supra; abuzuri și acte discriminatorii împotriva unor persoane din motive de gen sau abuzurilor și actelor discriminatorii împotriva minorilor.

În rezultatul celor expuse, se atestă că solicitanta de azil nu a stabilit într-o măsură rezonabilă că rămânerea sa în continuare în țara de origine ar deveni intolerabilă pentru sine din motivele enumerate în definiția refugiatului, sau că ar deveni intolerabilă pentru sine din aceleași motive dacă s-ar întoarce acolo. Cererea de azil a fost respinsă de emitent din motiv că nu fusese supusă persecuției în țara a cărui este cetățean, ceea ce ar fi determinat-o să își părăsească țara de origine. La caz, nu există nici-o legătură de cauzalitate între actul de persecuție și un motiv de persecuție.

În urma celor relatate, se atestă că nu sunt suficiente probe pentru a considera că există o probabilitate rezonabilă ca solicitanta de azil să fie supusă acțiunilor ce ar duce la încălcarea drepturilor sale fundamentale care să constituie acte de persecuție ce ar face aplicabile prevederile art. 45 alin.(1) și alin. (2) din Legea nr. 270/2008.

Astfel, prevederile art. 1A din Convenția de la Geneva din 1951 cu privire la statutul refugiaților și art. 17 alin. (1) din Legea nr. 270 privind azilul în Republica Moldova, nu sunt aplicabile în cazul dat.

În conformitate cu prevederile art. 42 din Legea nr. 270 din 18 decembrie 2008, la soluționarea cererilor de azil autoritățile competente investighează din oficiu orice împrejurare de fapt și de drept care ar putea conduce la soluționarea cauzei chiar dacă împrejurarea nu a fost invocată sau menționată expres în cererea de azil sau în plângere.

Astfel a fost analizată și posibilitatea acordării protecției umanitare în conformitate cu art. 19 din Legea nr. 270 din 18 decembrie 2008 privind azilul în Republica Moldova, protecția umanitară se acordă străinului care nu îndeplinește condițiile pentru recunoașterea statutului de refugiat, dar în a cărui privință există motive serioase și întemeiate de a crede că, în cazul în care ar fi trimis în tara sa de origine, ar fi supus unui risc real de a suferi vătămările grave definite la art. 45 alin. (3) și nu poate sau ca urmare a acestui risc, nu dorește să obțină protecția respectivei țări.

Prin vătămări grave, în sensul Legii nr. 270 din 18 decembrie 2008 privind azilul în Republica Moldova, se înțelege prezența uneia din următoarele situații: a) existența unei condamnări la pedeapsă capitală sau existența pericolului execuției; b) tortura sau tratamentele ori pedepsele inumane sau degradante aplicate solicitantului în țara sa de origine; c) amenințarea gravă și individuală la viața sau la integritatea corporală a unui civil din motive de violență generalizată în situații de conflict armat internațional sau intern.

Analiza existenței unei condamnări la pedeapsa capitală sau existența pericolului execuției. În urma analizei acestui element în baza afirmațiilor solicitantei de azil din nota de interviu, s-a conchis faptul că dânsa nu este expusă unui risc serios de a fi condamnată la moarte sau de a executa o astfel de pedeapsă, aceasta nesăvârșind nici o infracțiune pentru care să fie urmărită de către autorități.

Analiza vătămărilor grave de tortură sau tratamente ori pedepse inumane sau degradante. În conformitate cu Convenția împotriva torturii și altor pedepse și tratamente cu cruzime, inumane sau degradante adoptată la New York la 10 decembrie 1984, ratificată de Republica Moldova la data de 31.05.1998, termenul „tortură" desemnează orice act prin care se provoacă unei persoane, cu intenție, o durere sau suferințe puternice, de natură fizică sau psihică, în special cu scopul de a obține, de la această persoană sau de la o persoană terță, informații sau mărturisiri, de a o pedepsi pentru un act pe care aceasta sau o terță persoană l-a comis sau este bănuită că l-a comis, de a o intimida sau de a face presiune asupra unei terțe persoane, sau pentru orice alt motiv bazat pe o formă de discriminare, oricare ar fi ea, atunci când o asemenea durere sau suferință sunt provocate de către un agent al autorității publice sau orice altă persoană care acționează cu titlu oficial, sau la instigarea sau cu consimțământul expres sau tacit al unor asemenea persoane. Analizând declarațiile solicitantei, dânsa nu a fost supusă unor astfel de tratamente, ea părăsind țara de origine, din alte considerente.

Analiza riscului serios de amenințări grave și individuale, la adresa vieții sau integrității corporale a unui civil, urmare a violenței generalizate în situații de conflict armat intern sau internațional. În urma analizei surselor de informații publice și anume raportul: USDOS - US DEPARTMENT OF STATE (2023 Country Report on Human Rights Practices: Cameroon; 23.04.2024) https://www.ecoi.net/en/document/2i07637.html, unde s-a

apreciat că în prezent pe teritoriul Camerunului nu se desfășoară conflict armat internațional sau intern, fapt ce ar conduce la aplicarea prezentei prevederi legale. Protecția umanitară se acordă străinului care nu îndeplinește condițiile pentru recunoașterea statutului de refugiat, dar în a cărui privință există motive serioase și întemeiate de a crede că, în cazul în care ar fi trimis în țara sa de origine, ar fi supus unui risc real de a suferi vătămările grave definite la art. 45 alin. (3) și nu poate sau, ca urmare a acestui risc, nu dorește să obțină protecția respectivei țări. Reclamantul nu a invocat careva argumente palpabile sau probe veridice care să demonstreze că la reîntoarcerea sa în țara de origine există un risc real de a suferi vătămările grave. De asemenea, s-a concluzionat că reclamanta nu a fost constrânsă să părăsească țara de origine într-un mod forțat și nu riscă de a fi supusă unor tratamente contrare prevederilor art. 3 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului, or persoana care pretinde că va fi supusă unui risc, trebuie să susțină afirmațiile sale cu probe incontestabile și convingătoare. Situația din țara de origine a solicitantei de azil nu prezintă un pericol atât pentru viața cât și pentru securitatea acesteia în cazul întoarcerii în țara de origine.

Legalitatea unui act administrativ poate fi verificată prin raportare la următoarele condiții generale: conformitatea cu dispozițiile constituționale, cu legile adoptate de Parlament şi cu toate actele normative cu forță juridică superioară; competența emitentului; forma şi procedura prevăzută de lege. Principiul legalității evocă acea calitate a actului administrativ de a corespunde legii în accepțiunea *lato sensu*, atât din punct de vedere al categoriilor de acte normative incluse în sintagma lege, cât și din punct de vedere al prescripțiilor legii în ceea ce privește forma, fondul şi limitele competenței organului care emite actul administrativ.

Prin *oportunitate* înțelegem realizarea sarcinilor și atribuțiilor legale în termen optim, cu cheltuieli minime de resurse materiale și spirituale, dar cu eficiența cât mai mare, precum și alegerea celor mai potrivite mijloace pentru realizarea scopului legii. Oportunitatea vizează: momentul în care se adoptă actul administrativ (actualitatea), locul şi condiţiile concrete în care urmează să se aplice un act administrativ, conformitatea cu scopul legii, mijloacele, durata, calitatea vieţii şi interesul public.

Dreptul de apreciere sau *puterea discreţionară* reprezintă acea marjă de libertate lăsată la libera apreciere a unei autorităţi astfel ca, în vederea atingerii scopului indicat de legiuitor, să poată recurge la orice mijloc de acţiune în limitele competenţei sale. Dincolo de aceste limite, autoritatea respectivă va acţiona cu exces de putere ce poate fi cenzurat în instanţa de judecată.

Chestiunea oportunităţii actelor administrative este strâns legată de dreptul de apreciere (puterea discreţionară) al organelor administraţiei de stat care reprezintă o facultate recunoscută de lege a acestor subiecţi de drept în alegerea soluţiilor celor mai adecvate pentru aplicarea eficientă a legii.

Legislatorul autohton prin dispoziția art. 225 alin. (1) din Codul administrativ, a exceptat expres de la controlul judecătoresc, segmentul de oportunitate a actului administrativ, totodată a limitat competențele instanței în verificarea exercitării de către autoritatea publică a dreptului discreționar la următoarele elemente: luarea în considerare a tuturor faptelor relevante;

respectarea limitelor legale ale dreptului discreţionar; exercitarea dreptului discreţionar conform scopului acordat prin lege.

Instanța subliniază că, dacă autoritatea publică poate decide discreţionar şi doar una din mai multe consecinţe juridice este legală, atunci dreptul discreţionar al autorităţii publice se reduce la alegerea consecinţei juridice/soluţiei legale. Dreptul discreționar derivă din cadrul normativ aplicabil, legislatorul operând cu noțiuni: ”poate”, ”are dreptul”, ”fie/sau” etc, care per ansamblu conturează posibilitatea autorității publice de a opta între mai multe conduite de urmat. Dacă legislatorul utilizează noțiunile: ”trebuie”, ”urmează”, ”este obligat” etc, atunci în aceste cazuri nu devine incident dreptul discreționar. Dreptul de a admite dezideratele solicitantului sau a le respinge, în mod formal, configurează o putere discreționară, însă în acest caz, legislatorul nu conferă expres consecințe/soluții alternative.

În acest context este relevantă jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului, Aplicabilitatea art. 6 § 1 în materie civilă depinde, în primul rând, de existența unei ”contestații” (în limba engleză, ”dispute”). În plus, trebuie să se întemeieze pe un ”drept” care să poată fi pretins, cel puțin în mod credibil, recunoscut în dreptul intern, indiferent dacă acest drept este sau nu protejat de Convenție. Trebuie să fie vorba despre o contestație reală și serioasă, care poate privi atât existența însăși a dreptului, cât și întinderea sa sau modalitățile sale de exercitare. În sfârșit, rezultatul procedurii trebuie să fie în mod direct decisiv pentru dreptul „civil” în cauză, o legătură foarte slabă ori consecințe îndepărtate nefiind suficiente pentru ca art. 6 § 1 să fie aplicabil. (Regner împotriva Republicii Cehe)

”Contestația” trebuie să fie reală și serioasă. *(Sporrong și Lönnroth împotriva Suediei)*

În cazul în care o acțiune se limitează la aspecte legate de respectarea condițiilor de admisibilitate, nu constituie o „contestație” referitoare la drepturi și obligații cu „caracter civil” *(Neshev împotriva Bulgariei)*. Într-o serie de cauze în care căile de atac interne fuseseră respinse din motive procedurale (lipsa unei căi de atac formulate prealabil sau a sesizării unei instanțe competente), Curtea a considerat că acea „contestație” prezentată în fața instanțelor naționale de către reclamanți nu era nici ”reală”, nici ”serioasă”, astfel încât art. 6 § 1 nu era aplicabil. În acest sens, a subliniat că respingerea acțiunii era previzibilă și că reclamanții nu aveau nicio șansă să schimbe situația pe care o reclamau. *(Astikos Oikodomikos Synetairismos Nea Konstantinoupolis împotriva Greciei)*

Rezultatul procedurii trebuie să fie hotărâtor în mod direct pentru dreptul în cauză [de ex., *Ulyanov împotriva Ucrainei* (dec.)]. În consecință, o legătură neglijabilă sau repercusiuni îndepărtate nu sunt suficiente pentru a putea invoca art. 6 § 1 *(Boulois împotriva Luxemburgului)*. De exemplu, Curtea a considerat că recursul prin care reclamanții au contestat legalitatea prelungirii autorizației de exploatare a unei centrale nucleare nu intra sub incidența art. 6 § 1, legătura dintre decizia de prelungire a autorizației și dreptul reclamanților la protecția vieții, a integrității lor fizice și a bunurilor lor fiind „prea subtilă și îndepărtată”, întrucât persoanele în cauză nu au demonstrat că erau personal expuse unui pericol nu doar specific, ci, mai presus de toate, iminent *[Balmer-Schafroth și alții împotriva Elveției, pct. 40; Athanassoglou și alții împotriva Elveției (MC), pct. 46-55; a se vedea, mai recent, Sdružení*

Jihočeské Matky împotriva Republicii Cehe (dec.); pentru un recurs care viza o uzină cu noxe sonore limitate *[Zapletal împotriva Republicii Cehe (dec.)]*, sau impactul ecologic ipotetic asupra mediului al funcționării unei uzine de tratare a deșeurilor miniere, a se vedea *Ivan Atanassov împotriva Bulgariei, pct. 90-95]*.

Se poate vorbi despre un ”drept” în sensul art. 6 § 1 atunci când un drept material, recunoscut de legislația națională, este însoțit de un drept procedural care îi permite să fie pus în aplicare în instanță *(Regner împotriva Republicii Cehe)*. Caracterul discreționar sau nediscreționar al puterii de apreciere a autorităților le permite să ia în considerare o măsură solicitată de un reclamant, ceea ce se poate dovedi decisiv. *(Boulois împotriva Luxemburgului)*

Instanța concluzionează că nu sunt întrunite condițiile pentru satisfacerea cererii de azil, acordarea statutului de refugiat, deoarece reclamantul a eșuat să demonstreze existența unei temeri bine întemeiate de persecuție. De asemenea, nu există dovezi că ar fi supus torturii, unor tratamente inumane sau degradante, alegațiile părții reclamante, conform legislației aplicabile, nu constituie temei suficient pentru acordarea protecției internaționale. Pe cale de consecință, instanța respinge acțiunea ca fiind neîntemeiată.

În conformitate cu prevederile art. 224-225 din Codul administrativ al Republicii Moldova, instanța de judecată,

h o t ă r ă ș t e:

Se respinge ca neîntemeiată acțiunea de contencios administrativ înaintată de ***** împotriva Inspectoratului General pentru Migrație cu privire la acordarea unei forme de protecție prevăzute la art. 16 din Legea privind azilul în Republica Moldova.

Hotărârea susceptibilă de atac cu apel la Curtea de Apel Centru, în termen de 30 zile de la pronunțarea dispozitivului hotărârii judecătorești, prin intermediul instanței emitente.

Președintele ședinței
Judecătorul **Gandrabur Marcel**